

FREE STUDY MATERIAL PDF

महाराष्ट्र पोलीस भरती २०२६

पोलीस प्रशासन व सुरक्षा यंत्रणा - शॉर्ट नोट्स आणि वन-लायनर

SaravPariksha.com

| पोलीस दल: मूलभूत माहिती

- ✓ **स्थापना:** महाराष्ट्र पोलीस दलाची स्थापना २ जानेवारी १९६१ रोजी झाली.
- ✓ **मुख्यालय:** पोलीस दलाचे मुख्य कार्यालय मुंबई येथे आहे.
- ✓ **ब्रीदवाक्य:** 'सद्रक्षणाय खलनिग्रहणाय' (सज्जनांचे रक्षण आणि दुर्जनांचा नाश).
- ✓ **सर्वोच्च पद:** पोलीस महासंचालक (DGP) हे महाराष्ट्रातील पोलीस दलातील सर्वोच्च पद आहे.

महत्वाच्या विशेष यंत्रणा

SRPF

राज्य राखीव पोलीस बल: स्थापना ६ मार्च १९४८ रोजी झाली. याचे मुख्यालय गोरगाव असून याचे प्रामुख्याने १९ गट कार्यरत आहेत.

C-60

नक्षलविरोधी पथक: गडचिरोली व विदर्भ सीमा भागात नक्षलवाद्यांचा मुकाबला करण्यासाठी या विशेष कमांडो दलाची निर्मिती केली गेली.

Force One

दहशतवाद विरोधी दल: २६/११ च्या मुंबई हल्ल्यानंतर राष्ट्रीय सुरक्षा रक्षक (NSG) च्या धर्तीवर महाराष्ट्रात स्थापन झालेले अत्यंत वेगवान कमांडो पथक.

पोलीस दलातील मुख्य पद रचना श्रेणी

विभाग स्तर	प्रमुख अधिकारी पद	नियंत्रण क्षेत्र	चिन्ह / स्टार्स
राज्य स्तर	पोलीस महासंचालक (DGP)	संपूर्ण महाराष्ट्र राज्य	अशोकस्तंभ आणि तलवार-काठी क्रॉस
पोलीस आयुक्त स्तर	पोलीस आयुक्त (CP)	मोठे शहरे (उदा. मुंबई, पुणे)	आयपीएस केंडरनुसार श्रेणी
जिल्हा स्तर	पोलीस अधीक्षक (SP)	संपूर्ण महसूल जिल्हा	अशोकस्तंभ आणि दोन स्टार्स
उपविभाग स्तर	पोलीस उपअधीक्षक (DySP)	विशिष्ट उपविभाग किंवा तालुका	तीन स्टार्स (विना रिबन)

| पोलीस दलाची महत्वाची आकडेवारी

19

SRPF एकूण गट

महाराष्ट्रातील सुरक्षा रचनेची स्थिती:

सध्या संपूर्ण महाराष्ट्रात कायदा आणि सुव्यवस्था राखण्यासाठी राज्य राखीव पोलीस दलाचे एकूण १९ मोठे सुरक्षा गट काम करत आहेत.

यासोबतच पुणे आणि नागपूर या दोन शहरांमध्ये प्रादेशिक विभाग प्रमुख कार्यरत असून अंतर्गत सुरक्षा मजबूत ठेवण्यासाठी हे दल २४ तास तैनात असते.

सर्व स्पर्धा परीक्षांचे पेपर्स मोफत उपलब्ध!

पोलीस भरती, तलाठी, आणि MPSC चे सराव टेस्ट सोडवण्यासाठी आताच भेट द्या.

वेबसाईटला भेट द्या

[SaravPariksha.com](https://www.SaravPariksha.com)

| Image Sources

https://d2lnbwhcsmj8tp.cloudfront.net/ianslive_watermark/202605133786350.jpg

Source: ianslive.in